

REVISTA LICEULUI TEORETIC

PROSUCCES

Decembrie Nr. 10 / 2013

DIN CUPRINS

Cartea - un prieten rece, dar sigur

De vorba cu Vladimir Beșleagă

IQ vs IE ?!

O viață nu costă nimic, nimic nu costă cât o viață

Cu penița ca sideful...

Ești ceea ce mănânci

PRO SUCCES

Revista Pro Succes
Buletin informativ al Liceului
"Pro Succes"
Nr. 10, 2013

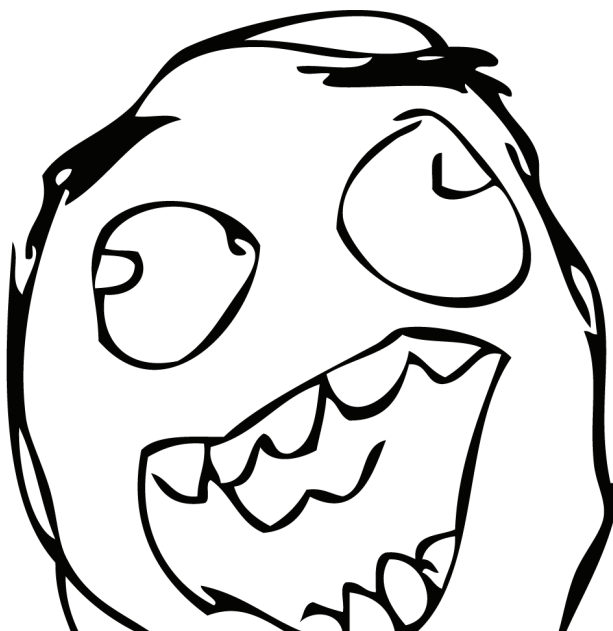
Liceul Teoretic "Pro Succes"
Str. Așhabad 129,
MD-2043,
Chișinău,
Rep. Moldova
Tel: +373 556067
Fax: 551-522

Coordonator de proiect:
Marina LUNGU
Redactor șef:
Eliodor POPOV
Procesare computerizată:
Eliodor POPOV

Redacția revistei:
Eliodor POPOV,
Valeria CHIORESCU,
Dana MAXIM,
Catalina BUCOS,
Mihaela BURLACU,
Oxana CALANCEA,

Sponsori:

Cuprins

Cultura Republicii Moldova la 22 de ani de independență

Neprihanirea înalță pe un popor, dar păcatul este rușinea popoarelor. (proverb)

În acest an Republica Moldova marchează 22 de ani de la proclamarea independenței. La 27 august 1991 Moldova și-a declarat independența față de Uniunea Sovietică. În acea zi, 280 de deputați au semnat Declarația de Independență a țării, iar mii de cetățeni au salutat, în Piața Marii Adunări Naționale din Chișinău, acest eveniment istoric. Astăzi, după 22 de ani de independență, constatăm un regres în cultura Republicii Moldova și aceasta o vedem în mai multe aspecte:

- instabilitate politică și luptă continuă pentru interese;
- adoptarea legilor care dăunează societății, una din ele este legea egalității de șanse;
- indiferența oamenilor la tot ce se numește patrimoniul cultural național;
- toleranță și promovarea nonvalorilor;
- tînăra generație dezinteresată de cultură, lectură, artă etc;
- creșterea nivelului de imoralitate în țară;
- rețelele de socializare au știrbit din arta comunicării interpersonale;
- materialismul a luat locul duhovnicescului.

Cultura oricărei țări se formează pe baza caracteristicilor ei distinctive, pe ceea ce s-a reușit să se transmită prin secole și milenii, fără a se pierde. Poporul moldovenesc a creat de-a lungul secolelor o bogată și variată cultură spirituală și materială, care a reflectat gândurile și aspirațiile oamenilor, necesitățile și mentalitatea lor. Poziția geografică a țării noastre a determinat, de-a lungul vremii, consolidarea esenței specificului național. „Cultura răspunde existenței umane întru mister și revelare, iar civilizația răspunde existenței întru autoconservare și securitate. Între ele se iscă deci o deosebire profundă de natură ontologică.” spunea Lucian Blaga. Cultura și civilizația moldovenească pendulează între cea occidentală și cea răsăriteană și se detașează prin identitatea națională. Spontani, plini de umor, uneori resemnați în fața desfășurării evenimentelor ne detașăm printr-o remarcabilă atitudine de supraviețuitori. În decursul celor 22 de ani, Republica Moldova a trecut printr-o perioadă de evoluție. Fiecare perioadă a avut eroii săi, cei care au adus oamenilor acestor locuri lumina cunoașterii și i-au conectat la evenimentele internaționale. Toate le avem datorită personalităților care merită să le cunoaștem și să le recunoaștem, să le mulțumim pentru aportul adus culturii noastre, pentru păstrarea și transmiterea tezaurului cultural: Ion Ungureanu, Dumitru Matcovschi, Grigore Vieru, Leonida Lari, Ion Druță, Nicolae Dabija, Mihai Cimpoi, Ion Vatamanu, Valentin Mîndîcanu, etc. Anume EI au avut curajul de a spune lucrurilor pe nume, de a-l citi pe M. Eminescu, de a-și cunoaște adevărata istorie cu strămoșii și tradițiile noastre nemuritoare.

Cultura Republicii Moldova prezintă o paletă largă de activități culturale: literatura, teatrul, muzica, artele plastice, arhitectura, cinematografia, radiodifuziunea și televiziunea, arta fotografică, designul, cirul, arta populară, arhivele și bibliotecile, editarea de cărți, cercetarea științifică, turismul cultural și altele.

Articol realizat de Daniela DELINSCHI, cl. X-a

Cartea – un prieten rece, dar sigur

„Cărțile sunt prieteni reci, dar siguri”. Acestei fraze îi dădea naștere domnul Victor Hugo – creator al cărților, un om care toată viața a fost înconjurat de carte și care a înconjurat, la rândul său, cartea.

Prin intermediul cărții aflăm multe lucruri interesante, ne îmbogățim vocabularul, ne dezvoltăm spiritual, moral și multilateral. Cartea a avut dintotdeauna o semnificație aparte pentru că anume în cărți sunt scrise cuvintele sfinte ale Domnului, anume în cărți este păstrată istoria neamului și tot filele din cărți sunt martore a progresului tehnologic, științific și creativ. Ea ne face să fim mai buni, ne ajută să trecem mai ușor peste greutățile vieții (acestea sunt numeroase), într-un cuvânt: ne întărește.

Sîmbătă, 31 august 2013, începînd cu ora 12:00, la Biblioteca Națională a Republicii Moldova a avut loc inaugurarea Salonului Internațional de Carte (SIC) și Festivalului Național al Cărții și Lecturii consacrat Anului Spiridon Vangheli, care a durat pînă la data de 3 septembrie. A fost organizat:

1. **Tîrgul de carte:** Au participat 5 edituri din România, iar printre participanți s-au enumerat și țări ca Elveția și Tadjikistan. În cadrul salonului au fost expuse 6.000 de titluri de căți și au fost prezente 300 de edituri din 20 de țări.
2. **Lansări de carte:** Programul de lansări de carte a fost cel mai bogat și mai valoros din toate edițiile de pînă acum.
3. **Invitație la IDEAL:** Ședința s-a desfășurat sub genericul „Odă limbii române”. Au participat poeți, actori, compozitori din Moldova, România și diaspora.
4. **Acasă la Vorniceni:** Pe data de 31 august, în Sala de Arte din sediul Alexie Mateevici a fost inaugurată expoziția de pictură a artistului plastic Victor Bradu consacrată baștinei sale.
5. **Salonul Muzical:** Seara de creație a artistului poporului din Republica Moldova, tenorului Mihai Muntean, a avut loc la 31 august, în Sala de Conferințe din sediul central.

6. **Spiridon Vangheli ilustrat:** La 2 septembrie, în Sala de Arte, a avut loc atelierul de creație al ilustratorilor cărților lui Spiridon Vangheli.

7. **Atelier de Artă, Arheologie și Istorie Egipteană:** A avut loc la 3 septembrie, în sala de moldavistică din sediul central.

8. **Topul celor mai citite 10 cărți ale anului 2012:** A fost dat publicității și au fost premiate cele mai citite 10 cărți, la 3 septembrie, în Sala de Conferințe din sediul central.

9. **Cartea – dar neprețuit:** În teritoriu s-a desfășurat campania națională de colectare de cărți pentru bibliotecile publice din Moldova.

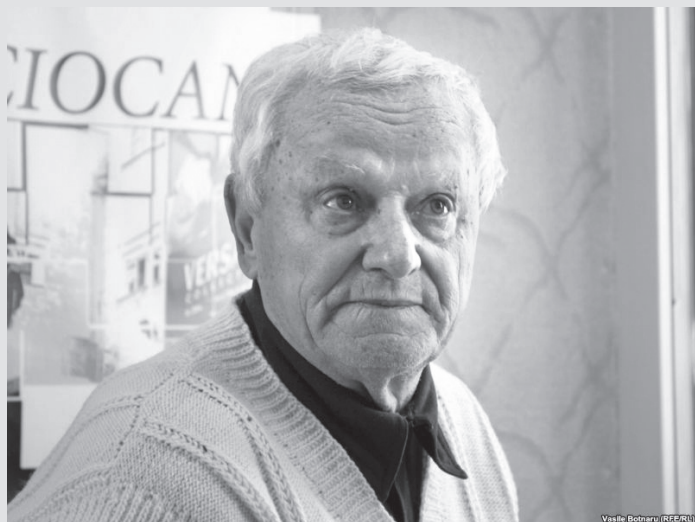
Totodată, în cadrul SIC un șir de editori au oferit cu titlu gratuit edițiile lor vizitatorilor.

Doriți să citiți o carte și nu știți ce să alegeți?

Cărți de repetat copilăria: „Aventurile lui Alice în Țara Minunilor”, de Lewis Carroll, „Trei Mușchetari” de Alexandre Dumas, „Mizerabilii” de Victor Hugo și „Micul Prinț” de Antoine de Saint – Exupery; **cărți de promovat adolescența:** „Crimă și pedeapsă” de Fiodor Dostoievski, „Procesul” de Franz Kafka, „De veghe în lanul de secară” de J. D. Salinger și „Un veac de singurătate” de Gabriel Garcia Marquez; **cărți de făcut scriitori:** „Patul lui Procust” de Camil Petrescu, „Crai de Curtea-Veche” de Mateiu Caragiale, „Muntele Vrăjit” de Thomas Mann și „Ulise” de James Joyce

Articol de Elena ROȘCA, cl. IX-a

De vorbă cu scriitorul Vladimir Beșleagă

Pe data de 7 noiembrie 2013, la liceu ne-a vizitat multstimatul poet, scriitor, jurnalist, domnul Vladimir Beșleagă.

El ne-a zis că simte de la distanță când invitațiile sunt sincere. A început să ne povestească despre copilăria sa. S-a născut într-o familie, unde tata era funcționar contabil, iar mama lucra de mică în colhoz, fără a fi răsplătită pentru munca sa. La vârsta de 5 ani a descoperit prima carte – Minunile lumii, care devenise un miracol. Când împlinise 6 ani, mama, cu ajutorul fraților săi mai mari, l-a învățat alfabetul latin și slavon. O întâmplare amuzantă din viața sa a avut loc la vârsta de 7 ani: „El avea mulți prieteni mai mari. Aceștia au plecat la școală, însă el, din cauza vârstei, nu a fost primit. Plîngea și totuși, tatăl său, Vasile a decis să încerce. Au ajuns la

școală și directorul i-a zis că nu corespunde vârstei de școlar, însă băiatul nu a renunțat, agățîndu-se de ușă. Directorul, văzînd dorința băiatului de a învăța, l-a primit. Învăța foarte bine.”

La 17 ani a debutat cu prima sa poezie, fiind pasionat de literatură: „Lectura este o muncă serioasă, lectura înseamnă că tu descifrezi din nou ce a scris autorul și îi dai din nou viață”. A terminat școala la 19 ani cu medalie de aur și a intrat la Chișinău la Facultatea de Filologie. Deseori i se adresează aceeași întrebare „Cum să faci ca s-o duci mult?”. El ne-a mărturisit următoarele: „Timpul este cel mai misterios fenomen, care m-a preocupat din adolescență. Tot ce se face pe lume, omul proiectează din timp și apoi realizează în fapte”. Apoi a continuat astfel, cu gândul la adolescență: „Am 17-18. O să fiu și eu bătrîn. Ce-o să zic atunci despre vîrstă pe care o am acum? O să am 50 de ani (acesta era apogeul vieții mele atunci) și o să mă întreb în sine „De ce m-am născut?”. Când am ajuns la „apogeu”, mi-am zis „Ce, mă opresc aici?”, mi-am zis cert „NU”. Trebuie să trăiesc anii bunelului, fratelui și ai feciorului, care nu mai sunt cu mine. Și trebuie să-i trăiesc demn și frumos. De aceea, ca să trăiești mult timp, trebuie să mori de cîteva ori și apoi să te renaști.”

Scriitorul este o fire care se implică sufletește în toate. Dacă lucrează la un text și simte că îl atinge la inimă acel fior plăcut, atunci continuă, dar dacă nu simte nimic, nici nu mai are rost să mai scrie. Tot ce face el, trece prin inima, prin ființa sa. Uneori, consideră că civilizația noastră a luat-o razna: „Tehnologiile nu trebuie să-i dicteze omului ce să facă.”

Scriitorul ne-a zis că iubește să facă plimbări lungi în aer liber prin Chișinău, împreună cu doamna lui. După această lung discurs au urmat întrebările adresate de către elevi:

Cum vedeți Dvs. adolescenții din ziua de azi?

„Generația de azi este una foarte fericită, pentru că are libertate, dar este și foarte complicată, pentru că are multe instabilități. La vârsta voastră mi-am impus cîteva reguli, dar care la un moment dat m-au tulburat. Am dat înapoi. Acum, stînd cu voi îmi pare că trăiesc aceeași perioadă.”

Care este personalitatea și cartea care va impresiona?

„Cartea care m-a cutremurat enorm a fost „Tinerete fără de bătrînețe și viață fără de moarte”, scrisa de Petre Ispirescu. Iar o personalitate care m-a impresionat a fost Vasile Horovan – profesor de mare clasă. El a fost modelul meu.”

Care sunt cele 2 figuri de stil care vă caracterizează?

„Figura care exprimă cea mai mare parte din viața mea este tragicul, iar apoi am trecut la alta formulă – comicul, pentru că prin ea rezisti la șocuri. Acești doi poli sunt prezenți în mine, și tragicul, și comicul.”

Ce v-a motivat să rămâneți în Moldova?

„Nu m-am gândit niciodată să plec, deoarece sunt o persoană care se atașează de unele locuri, deci eu fac parte din ele și mă conduc de fraza „Omul unde s-a născut, acolo să moară”. Toate aceste lucruri prin care am trecut, sunt o parte din sufletul meu și nu pot să le las.”

Care a fost prima dragoste a Dvs.?

„Prima mea dragoste am întâlnit-o în clasa I-ii. Era o fetiță din banca din spatele meu. Mereu mă întorceam la ea, iar ea îmi zâmbea drept răspuns. După două luni am aflat că a plecat, iar mai târziu că a plecat din viață, a plecat la îngeri.”

Care este cea mai mare frică a unui scriitor?

„Cea mai mare frică a unui scriitor este să fie uitat și necitit de nimeni.”

Această serată a fost încheiată cu înmînarea unei scrisori de mulțumire. Apoi am făcut cîteva poze. Toți am observat că scriitorul are un simț al umorului dezvoltat și este exact așa cum spune el însuși: *Eu sunt ca și o fîntînă cu cîteva izvoare ... izvoare cu apă și apa aceasta n-o beau eu, ci o dau la alții ... și văd că izvoarăște tot mai mult, și mai mult, și mai mult...*

Articol de

Diana CRISTEA și Mihaela BURLACU, cl. IX-a

Evenimente, evenimente, evenimente...

Ziua Vinului

Deja de 12 ani consecutivi, orașul Chișinău sărbătorește în primul week-end din octombrie Ziua Națională a Vinului. Cum ar fi de așteptat și anul acesta, moldovenii au știut cum să-și facă sărbătoarea cu mult chef și voie bună și au primit peste 5 mii de turiști în ospeție. La eveniment au fost prezenți peste 50 de vinificatori din toate colțurile țării care și-au expus cele mai aromate și selectate vinuri pentru a participa la „Marca comercială a anului 2013”.

Cu toate că Rusia a introdus imbargo la produsele noastre alimentare, inclusiv și vinul, Moldova începând cu 2012 a majorat exportul acestuia în China și a reușit să rămână unul dintre cele mai gustoase vinuri cunoscute în întreaga lume. Ministru Agriculturii și Industriei Alimentare – Vasile Bumacov cu Secretarul general al Aparatului Președintelui – Ion Păduraru și împreună cu Ambasadorul Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova – William Moser, au gătit, de la orele 13:00 pînă la 15:00, în Piața Marii Adunări Naționale, cîte ceva din bucatele tradiționale moldovenești și peste puțin timp, licoarea națională împreună cu prepelițe la grătar și mămăliguța au înăbușit orașul cu un miros uimitor.

Lozova – capitala bostanului

29 septembrie 2013 în satul Lozova din raionul Strășeni, Jurnal TV împreună cu Primaria satului Lozova și Asociația Fermierilor din Republica Moldova a organizat pentru a 2-a oară în Moldova un festival etno-gastronomic a bostanului. De la orele 10:00 dimineața, dansurile populare ale grupului local de artiști-amatori și muzica vedetelor autohtone, au încins atmosfera. Plăcintele cu bostan și mustul dulce au fost gazda sărbătorii. Ca Bostaniada să fie cu adevărat o sărbătoare a familiei, organizatorii au adăugat terase și parcul pentru copii, încă o bătuță, posibilitatea de a călări și o mulțime de concursuri cu premii, au fost exact ceea ce trebuie!

Am putut admira cei mai mari și caraghioși bostani din țară, am descoperit marele secret al meșteșugului autohton. Pe parcursul întregului eveniment toți cei prezenți erau obligați să respecte un anumit dress-code ca și culorile bostanului: bostăniu, verde sau arămiu, pentru că la urmă a avut loc încoronarea Regelui Dovleacului.

Moștenirea Culturii Istorice Naționale

Hey! Hey! Hey, puțini dintre voi, cei care roadeți talpa de la pantofi în fiecare dimineață de luni pînă vineri, nici pe aproape nu știți că, liceul nostru este unul dintre cele 11 licee din Republica Moldova care patricipă la programul UNESCO în Moldova. Probabil că acum au apărut mai multe întrebări, cum ar fi: Ce mai este și UNESCO? Și ce folos că școala noastră este una din cele 11? În primul rind UNESCO ar însemna United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, mai clar, un fel de organizație ce promovează educația, istoria și cultura națională.

Anul acesta Liceul Teoretic „Pro Succes” a participat pentru prima oară la un proiect cu tema la alegere despre „Moștenirea Culturii Istorice Naționale” unde au fost prezente și celelalte licee. S-a avut intenția de a organiza o întîlnire la o temă anumită, unde noi ne vom putea împrieteni cu ceilalți participanți și coopera pe viitor.

Cîteva fete, din clasa a X-a și doamna Bobeico Angela, directorul adjunct pentru educație, au fost cele care au reprezentat Liceul „Pro Succes”. Acestea au fost îmbrăcate în uniformă (fustă neagră și ie albă), prezentînd un proiect despre una din cele mai vechi mănăstiri din Moldova, Mănăstirea Căpriană. La finele întrunirii a fost anunțat următorul „verdict” că, „Fiecare școală care face parte din fondul cultural UNESCO trebuie să aibă „Colțișorul UNESCO” în școală și cel mai activ liceu va primi diplome, certificate și va participa la conferințele internaționale UNESCO.

Pagină realizată de Oxana CALANCEA, cl. X-a

De ziua ta, mărite Profesor

Data de 5 octombrie este marcată în toată lumea drept Ziua Profesorului. În Liceul Teoretic „Pro Succes”, aceasta a fost nu doar o simplă zi când elevii își felicitau profesorii cu flori, cadouri și poezii în sălile de festivități, dar una când conducerea liceului a fost preluată de elevi. Aceștia au înlocuit profesorii, începând cu cei de clase primare și până la administrația liceului.

Așadar la 4 octombrie a avut loc un eveniment cu totul inedit – Ziua Autoconducerii.

Fiecare elev metamorfozat în profesor, s-a străduit să depună maxim entuziasm și imaginație pentru a-și materializa propria concepție referitoare la activitatea desfășurată. Lecțiile s-au derulat într-un mod original, marcate de un spirit inovator. Colegii au demonstrat receptivitate maximă și au avut o atitudine optimistă față de această inițiativă.

Ne-am luat în serios misiunea, așa că am avut mare grijă să creem atmosfera unei zile de neuitat. Au fost selectați înlocuitorii pentru posturile administrative:

- Director – Daniel-Darius Sadovei, cl. XII-a
- Vice-directori - Ana Cristafovici, cl. XII-a și Romanciuc Nadejda, cl. XII
- secretar general – Chironda Elena, cl. XII

Fiind ghidați de posesorii reali ai acestor funcții, am fost puși în situația de a prelua o parte din responsabilitățile managerilor școlari. Acest fapt ne-a intrigat și ne-a mobilizat forțele, pentru că am avut în față o lista de activități destul de consistentă, cu care ne-am descurcat în maniera noastră specifică.

Cei care au garantat componența cognitivă a acestei zile speciale au fost, desigur, dublorii profesorilor, care au răspuns cu succes acestei provocări: Darii Ina - profesoară de l. și lit. rom. la clasa a VI-a și de l. engleză la clasa a II-a, Colisnicenco Constanța - profesoară de l. și lit. rom. la clasa a V-a, Harti Vlad - profesor de l. și lit. rom. la clasa a IX-a, Calancea Oxana - profesoară de matematica la clasa a VI-a și de ed. fizică la clasa I-ii, Darii Ilinca – profesoară de muzică la clasa a VI-a, Miron Daniel – profesor de istorie la clasa a VIII-a, Cristafovici Ana – profesoară de fizică la clasa a VII-a și clasa XII-a, etc.

La ședința de totalizare a activității autoconducerii școlare, dublorii și-au exprimat impresiile, iar starea generală a fost de un entuziasm deosebit, de satisfacție interioară, pentru că munca și creativitatea lor au fost apreciate de colegi și de cadrele didactice. Sfârșitul acestei zile a fost încununat de o activitate de totalizare și de înmânarea unor diplome de merit participanților la evenimentele școlare. Și totuși, chiar dacă de la începutul zilei „elevii-profesori” erau copleșiți de emoții, neștiind cum va decurge activitatea lor, atunci spre sfârșitul zilei aceștia au ieșit din școală cu zîmbetul pe buze, împliniți în sinea lor pentru o zi de succes, dar și foarte obosiți, entuziasmați și fericiți că au reușit să susțină programul mult prea încărcat. În urma acestei zile, toți am realizat încă odată că – nu-i ușor să fii profesor ..., dar e atât de frumos, aceasta, fiind una dintre cele mai nobile specialități.

Suntem convinși că Ziua Autoconducerii școlare reprezintă un moment memorabil în itinerarul desăvârșirii personalității noastre, de aceea ținem să le mulțumim profesorilor și administrației liceului pentru ca au acceptat inițiativa noastră.

Articol de Ana CRISTOFOVICI, cl. XII-a

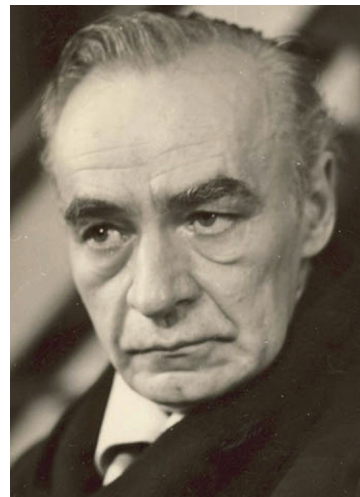
"Nu sunt supărat pentru că m-ai mințit. Sunt supărat pentru că de acum nu te mai pot crede."

De ziua liceului

ALMANAH LITERAR

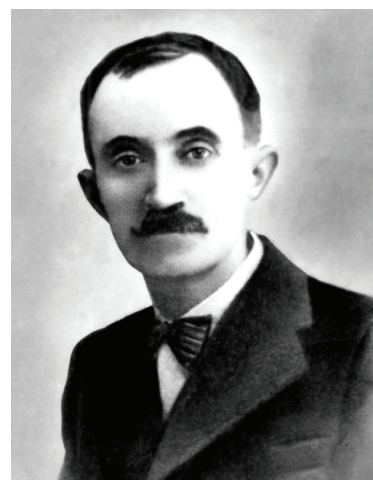
LUNA SEPTEMBRIE

La încheierea celui de-al II Război Mondial, **Emil Botta** (născut la 15 septembrie 1911 la Adjud-Putna) era cunoscut atât ca actor, cât și ca scriitor. Totuși, timp de mai bine de două decenii, și anume până în 1966, el există exclusiv ca actor, întrucât regimul comunist nu are nevoie de literatura sa. Volumele de versuri „Întunecatul April”, 1937, și „Pe-o gură de rai”, 1943, care îi încântaseră la vremea apariției lor pe iubitorii de poezie, sunt scoase din circulație.

*Stele ascunse în telescop,
întorceți-vă-n cer.
Douăzeci de ani astronomul miop
o să vă caute ca pe mioare un oier.
Priviri, la matcă vă-nturnați
ca ploaia, ca izvoarele.
Orbul care v-a pierdut cere să-i redați
luna și soarele.
Melci, reintrați în cocioabe,
cenușă, revino în focuri și-n vetre,
copaci, întorceți-vă în muguri, în boabe,
și voi, oameni, în pietre. (Fantasmagoria)*

George Bacovia (n. 4/17 septembrie 1881, Bacău - d. 22 mai 1957, București) a fost un scriitor român format la școala simbolismului literar francez. Numele său real e George Vasiliu. Poetul s-a născut în casa comerciantului Dimitrie Vasiliu și a Zoei Vasiliu. Copilul în vîrstă de doar 6 ani începe să învețe limba germană. Apoi între 1889-1890 urmează clasa întâi la un pension din Bacău. Într-o toamnă rămîne închis o noapte întreaga, din neatenția paracliserului, în turnul bisericii Precista din orașul natal. Această întâmplare îi va inspira poezia „Amurg violet”, scrisă în 1899. Vădește mare talent la desen. Se dovedește foarte bun executant la vioară și la alte instrumente din orchestra școlii, pe care o și dirijează. Se evidențiază la gimnastică. În 1899 obține premiul I pe țară la concursul „Tinerimii române” pentru desen artistic de pe natură.

A bătut vîntul... Frunzele cad peste noi și peste ziare.

Am plecat pe o alee fără bănci; trec singur pe lîngă bazine de piatră părăsite, și de la sfîșitul parcului, privesc cîmpia nesfîrșită peste care se lasă corbii și vîntul părăsirii.

Îmi amintesc de romane pasionale, în care eroii se împușcă, sau se otrăvesc, se spînzură, se aruncă în mare, sau înaintea trenului.

E trist. Frunzișul e galben și sunt și frunze roșii ca pete de sînge; dacă vrei să rămîi pe gînduri, pe aceste alei de toamnă, e prea mult mister și nu e nimeni să rîdă, sau să te plîngă.

Numai poeții redau în cîteva strofe, aceste stări de melancolie, și numai ei ne amintesc de tăceri și singurătăți...

În drum, spre oraș, m-am gîndit la descrieri care sfîrșesc cu speranțe de viitor. La colțul unei străzi așteptau mai mulți un tramvai; pe bulevarde mari, vîntul duce repede praful și frunzele, pînă departe...

E toamnă... cu tramvaiul am ajuns la celălalt capăt al orașului; pe aici sunt cazărmi și fabrici.

(A bătut vîntul ... - poem în proză)

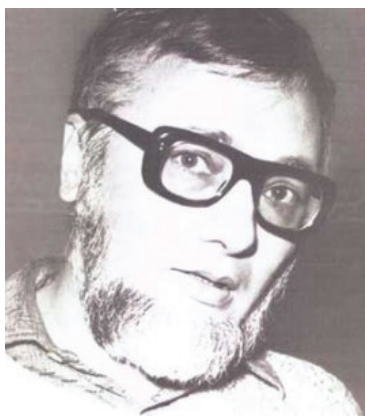
LUNA OCTOMBRIE

Poeta **Olimpia Bredea Deșliu**, (1 octombrie 1933, Nimigea /Bistrița-Năsăud - 30 mai 2013, Cluj-Napoca) născută pe meleaguri bistrițene, este, după părerea Codrinei Bran, unul dintre cei mai autentici „constructori” de haiku din România. Volumul „Ritualul naturii”, apărut la Napoca Star, la ilveanul Dinu Virgil Ureche, este o antologie ce cuprinde 235 poezii din cele 1130 publicate pe parcursul a șase ani. Poemele în stil haiku sunt mărturii ale hoinărelilor poetei pe acordurile naturii.

Cartea surprinde prin fiecare poem care așază la loc de cinste natura: „Un fir de iarbă/ trecut prin acul speranței/ cîrpește vara”. Poezia revine de fiecare dată la elementele primordiale atunci cînd: „Pe un șold de deal/ coborînd oile/ tîrăsc alene seara”. Atunci cînd „vrăbiile certîndu-se/ ciugulesc/ miezul înserării” este timpul ca toamna să tropăie precum caii peste meridianele lumii: „Grădina tristă/ în coaja de nucă/ ploaia-și face cuib”. De altfel, ploaia, vrăbiile, nuca sunt teme des întîlnite în haiku în această antologie: „După ploaie/ mă înveșmîntez în iarbă/ cerbul mă paște”. Fluturele, care simbolizează trăirile primordiale, este solidar cu păsările care vestesc puterea cerului: „Scutură Doamne/ polen primăvărat/ peste stihul meu”. Fiecare haiku are un mesaj puternic care este receptat de scriitor într-o notă aparte: „Cult înmiresmat/ fluturii în rugăciune/ pe altar de flori”. Silabele blîndului haiku sunt îngîinate de codrii care aduc puterea naturii: „Vîntul cald mîină/ puful de păpădie/ spre rîul leneș”. Stropi de lumină mergînd pe ritmurile poeziei aduc cununi de lauri celor care se bucură de puterea vieții: „Scara de raze/ urcă ceasul amiezii/ șoimii aduc vești”.

În teleguța vremurilor, haiku-ul semnat de Olimpia Bredea Deșliu va rămîne ca o poveste frumoasă.

2.10.1935 - s-a născut **Paul Goma**. Poate cel mai cunoscut disident din timpul României comuniste și unul dintre cei mai cunoscuți scriitori postbelici. Paul Goma s-a născut în Basarabia ca al doilea fiu al unei familii de învățători români. Odată cu cedarea Basarabiei fostei U. R. S. S., în urma Pactului Molotov-Ribbentrop, familia Goma s-a refugiat în România.

A arătat din tinerețe animat de un spirit contestatar, declarînd că persecutarea sau escamotarea unui cetățean rentează pentru putere, numai dacă rămîne necunoscut. În mai 1952, elev în clasa a zecea a liceului „Gheorghe Lazăr” din Sibiu, Goma a fost convocat la Securitate și reținut opt zile, după care a fost exmatriculat din toate școlile din țară, deoarece susținuse în școală cauza unor persoane anchetate și arestate sub acuzația de anticomunism.

După înfrîngerea revoluției maghiare din 1956 de către trupele sovietice, în luna noiembrie a aceluiași an, și-a predat în semn de protest carnetul de membru UTM, fiind arestat în noiembrie 1956, acuzat de „tentativă de organizare de manifestație ostilă”. În martie 1957 a fost condamnat la doi ani de închisoare corecțională, pe care i-a executat la închisorile Jilava și Gherla.

În 1977, Goma a reușit să trimită la postul de radio occidental Radio Europa Liberă o scrisoare deschisă în care cerea guvernului României respectarea drepturilor omului în România. Scrisoarea a fost difuzată de postul de radio. În consecință, a fost permanent urmărit, apoi arestat și bătut de Securitate. Însă, fiind bine cunoscut în Occident și repertoriat de organizația neguvernamentală împotriva încălcării drepturilor omului, Amnesty Internațional, Goma nu mai putea fi judecat și condamnat fără a stîrni proteste în străinătate.

La 20 noiembrie 1977, Goma, împreună cu soția și copilul, au fost decăzuți din cetățenia română și expulzați în Franța. Ajunși la Paris, au cerut azil politic.

În prezent este apatrid. Lupta sa împotriva comunismului a luat cu timpul un aspect din ce în ce mai naționalist și sceptic față de Occident, începând prin a refuza în 1980 oferta de a primi cetățenia franceză.

„Îl iubesc pe Paul Goma, pe șleau spus, fiindcă i-a înjurat pe toți. De la un anumit moment încolo capacitatea lui de nuanțare a încetat să mai funcționeze, sila i s-a urcat în creier și nu a mai pregetat. Îl mai iubesc pe Paul Goma, deoarece nu a venit niciodată în țară după decembrie 1989.”(Dan Stîncă)

26.10.1901 - s-a născut **Mihail Drumeș** (m. 1982). Mihail Drumeș a povestit într-un interviu acordat în 1978, ca era prieten cu un cireș. Locuind lângă balconul autorului, cireșul privea curios și atent, cum Mihail Drumeș se răzvrătea împotriva albului hîrtiei. În timp ce truditorul cuvintelor scrijelea cu mintea și cu sufletul sau colile imaculate, cireșul înflorea, zîmbea și rodea cireșe foarte gustoase. Pînă într-o zi, cînd privirea scriitorului a fost lovită de suferința copacului. Era devastat, rupt, jefuit, cu crengile rănite. Cireșul i-a spus prietenului său așa: „Nu te mira. Așa se întîmplă cu oricine dă roadă bună. De salcîmul de colo nu se leagă nimeni, fiindcă nu face decît umbră. Așa că, scriitorule, nu-ți face sînge rău dacă te defaimează unii confrăți, ci, dimpotrivă, să-ți pară bine. Prin scrierile lor ei nu te pot distruge, numai propria ta operă te poate distruge.”

În acest fel auzea, probabil, rezerva criticilor literari importanți din perioada interbelică, față de scrierile sale.

Mihail Drumeș, pseudonimul lui Mihail Dumitrescu, s-a născut la Ohrid, Macedonia, din mama sîrboaică și tata macedonean. Liceul l-a urmat la Craiova și apoi Facultatea de Filosofie și Litere la București.

Romanele sale „Invitație la vals”, „Scrisoare de dragoste”, „Elevul Dima dintr-a VII-a” sau „Cazul Magheru”, au avut tiraje uriașe pentru acea vreme, bucurîndu-se de o mare popularitate în perioada interbelică, fiind tradus chiar în cîteva limbi europene. A reușit să atragă atenția publicului, să-l captiveze și apoi să îl cucerească prin sensibilitatea de care dă dovadă în operele sale, fiind numit chiar „un romancier popular”. Cel mai mare succes l-a avut la tinerii care îi citeau romanele cu sufletul la gură, fiind captați de iubirile sacrificate și devastatoare care își urmau cursul în filele cărților pline de suspans, de mistere, de sentimente puternice extinse pînă la trăiri extrem de dureroase.

„– Dacă știi să vrei, e imposibil să nu găsești ceea ce cauți.”

27.10.1925 - s-a născut **Romulus Bărbulescu**. Scriitor român dramaturg, critic și editor de SF. Născut la Sulina, la 27 octombrie 1925, copilărește la Constanța, apoi la Galați, condus de traseele navale ale tatălui său, care este marinar. Aici urmează cursurile școlii primare, gimnaziale și se înscrie în anul întâi de liceu; moartea tatălui, în 1941, precum și situația financiară precară a familiei îl determină să abandoneze învățătura și să practice diverse munci pentru a se putea întreține – o vreme lucrează ca muncitor necalificat, spărgător de lemne, hamal, muncitor într-un abator, miner ș.a. Încă de la această vîrstă este fascinat de lumea teatrului.

Începînd de la vîrsta de 17 ani, joacă, pe diferite scene, în trupe de amatori și, treptat, ajunge să-și înființeze propriile echipe de actori, cu care cîștigă chiar și premii la nivel național. Între timp, se mută la București și termină cursurile liceale la seral. În 1950, trece examenul de intrare la Institutul de Artă Cinematografică și Teatrală din capitală, secția actorie. Își face meseria vreme de 34 de ani, fără întrerupere, ieșind la pensie de pe scena bucureșteană. Profesionist al scenei, colaborează, în același timp, și la cîteva filme de succes în acea perioadă. Este membru al Uniunii Scriitorilor din România.

Pasiunea pentru literatură se naște aproape simultan cu aceea pentru arta dramatică. În perioada anilor 1942-1943 scrie catrene satirice și scenete pentru colegii de scenă; în 1957-1958, concepe primul său scenariu de film (rămas pînă în prezent în manuscris). Acesta îl ajută însă să pătrundă în lumea literaturii SF: este citit de scriitorul Adrian Rogoz, creatorul „Colecției de Povetiri Științifico-fantastice”, care descoperă în tînarul plin de energie un real talent narativ și îl îndeamnă să-și încerce condeiul în domeniul literaturii de anticipație; mai mult, îi face cu-

noștință cu un alt tânăr, îndrăgostit și el de domeniul respectiv, George Anania, propunându-le să scrie în colaborare.

În linii generale, stilul scriitorului este strâns legat de categoria literară pe care o abordează în majoritatea operelor sale – anticipația. Unei specii axate pe tehnică îi corespunde, în mod aproape automat, o abordare literară cvasitehnicistă. Primează tendința construirii, în fundal, a unei societăți idealizate, postverniene, în care forța umanității văzută ca ansamblu este uneori tendențios glorificată. Acțiunea este complexă și câteodată chiar artificial complicată. Personajele prezintă structuri psihologice uneori artificiale, dar riguros creionate, iar finalul operelor este vag optimist, subliniind, totuși, încrederea în victoria bunătății și a inteligenței rasei umane.

LUNA NOIEMBRIE

Liviu Rebreanu (n. 27 noiembrie 1885, comuna Târlișua, județul Bistrița-Năsăud – d. 1 septembrie 1944, Valea Mare, județul Argeș). Pe cât de plină de înțimplări nefericite, care poate l-au stimulat să ajungă pe culmile literare visate de orice scriitor, viața lui Liviu Rebreanu pare, la prima vedere, plină de tinderi spre perfecțiune doar în scris.

Era primul dintre cei 14 copii, (dintre care au supraviețuit doar șase), ai învățătorului Vasile Rebreanu și ai Ludovicăi din Beclean (născută Diuganu), amândoi decendenți din familii de „grăniceri” (țărani liberi) de pe Valea Someșului.

Un rol important în viața sa a avut și – se pare – unica prezență feminină care l-a îndrăgostit și i-a fost alături pînă-n ultima clipă. S-a căsătorit în 1921 cu Fanny Rădulescu, care absolvise Conservatorul de Artă dramatică. Iată ce îi scria îndrăgostitul Liviu: „Te iubesc pentru că te iubesc și nimic mai mult; te iubesc numai pentru că te iubesc; aici începe iubirea. Îți multumesc din suflet pentru că te iubesc. Acesta e cîntecul iubirii.”. Dar, oamenii sunt oameni, de aceea se poate aminti un amănunt anecdotic privind solidaritatea celor doi, în orice: Rebreanu ținea, pe la 50 de ani, împreună cu Fanny, și un regim de slăbire (ca și Maiorescu).

Nu e nici un secret că Liviu Rebreanu a fost unul dintre rarii scriitori interbelici care trăia – foarte bine – din scris, afirmîndu-se însă ca unul dintre cei mai mari romancieri ai tuturor timpurilor. Dar nu de la început, pentru că a existat și o perioadă în care-i scria surorii sale Livia: „Încă de rîndul trecut îți spusei că, în fiecare lună, puteai conta din partea-mi pe 500 lei pentru mama. Dar nu mă pot obliga la date fixe, fiindcă nici nu am venituri la date fixe. Eu trăiesc din ce cîștig nu lunar, ci cînd se nimerește. N-am nici o bază lunară, ca să pot lua obligații la zi precisă. Obligațiile însă pe care le iau, le țin. Dacă întîrzie, este că și veniturile mele întîrzie după împrejurări”.

Dar viața nu-i fusese ușoară: în 1900 reușise la Școala Militară austriacă din Sopron, a urmat examenul la Înalta Academie Militară de la Budapesta, „Ludoviceum”, după care a devenit sublocotenent, repartizat la un regiment din orașul Gyula, dar se pare că nu era pregătit sufletește pentru cariera militară. Acest zbucium lăuntric va izbucni uneori în accese greu de stăpînit, care nu puteau fi pe placul autorităților (austro-ungare n.a.), povestește Fanny Rebreanu în cartea memorialistică intitulată „Cu soțul meu”. Războiul Mondial începea, și-n primăvara anului 1918 cînd Bucureștiul se află sub ocupația Puterilor Centrale, a fost arestat de nemți, anchetat, percheziționat la domiciliu de ostașii maghiari, sub pretextul că scria ostil la adresa puterilor de ocupație. Din memoriile dedicate soției sale, aflăm despre un fapt de viață, greu de înțeles pentru unii: la perchezițiile nemților care căutau dovezi care să dovedească intenția de trădare a lui Rebreanu, i-au fost confiscate toate hîrțile posibil incriminatoare. Cînd germanii au găsit manuscrisul romanului Ion, ofițerul german care supraveghea operațiunea, văzîndu-l, a întreat ce reprezintă acele foi scrise. Rebreanu, vizibil afectat de posibila dispariție a viitoareii cărți, a răspuns că este un roman. Fapt remarcabil, avînd în vedere contextul, ofițerul i-a înapoiat manuscrisul, spunînd că în viața civilă el este profesor universitar.

Fiind amenințat că va fi extradat la Budapesta pentru a fi judecat de un tribunal militar pentru dezertare, a reușit

să fugă dincolo de zona de demarcație dintre teritoriul ocupat și cel liber, unde erau trupele române.

În vîltoarea evenimentelor, printr-o șansă excepțională, Fanny Rebreanu a reușit să salveze manuscrisul romanului „Ion”, ascunzîndu-l în salteluța fetei lor Puia. De la prima apariție, monumentală frescă a vieții țaranului transilvănean s-a bucurat de un răsunător succes. La 1 septembrie 1944 la Valea Mare, a încetat din viață, (în condiții încă neelucidate), mama sa supraviețuindu-i, deși era mai în vîrstă cu 20 de ani. Peste cîteva luni a fost deshumat și reînhumat la Cimitirul Bellu din București.

Eugen Ionescu (n. 26 noiembrie (13 noiembrie, pe stil vechi) 1909, Slatina - d. 28 martie 1994, Paris; cunoscut în afara României sub numele de Eugène Ionesco, conform ortografiei franceze). A fost un scriitor de limbă franceză originar din România, protagonist al teatrului absurdului și membru al Academiei Franceze (fotoliul nr. 6).

S-a născut la Slatina, în 1909, dar, din spiritul nonconformist care îl caracterizează, Ionescu și-a declarat ca an al nașterii 1912. Tatăl său, avocat de profesie, se numește Eugen Ionescu, iar mama sa este Thérèse Ipcar, fiica unui inginer francez. După nașterea scriitorului, familia se stabilește pentru un timp la Paris.

În anul 1916, Eugen Ionescu-tatăl se întoarce în România, pentru a se înrola. Pînă la finele războiului, familia, rămasă la Paris, nu are nici o veste despre el. În timp ce anii copilăriei viitorului dramaturg se desfășoară în austeritate, tatăl său obține un post la Siguranță (poliția secretă), se stabilește în București, divortează, se recăsătorește și obține custodia copiilor. Aceasta face ca, în anul 1922, Eugen Ionescu să fie nevoit să se întoarcă în România, împreună cu sora sa. Învăță românește și se înscrie la Colegiul Sf. Sava, din București. Viața în familia tatălui său, existența unei mame vitrege, ca și caracterul intolerant al tatălui îi accentuează spiritul nonconformist. În anul 1926, Eugen Ionescu se mută la mama sa, angajată la o bancă bucureșteană, în vremea aceea. Cînd izbucnește cel de-al doilea război mondial, din patriotism, Ionescu revine în România, dar în 1942, decepționat de situația economică din țară, se înapoiază la Paris, unde se stabilește pentru tot restul vieții. În anul 1950, i se joacă (la Théâtre des Noctambules) prima piesă, care devine capodopera creației sale, deschizînd drumul teatrului absurd: *Englezește fără profesor* (Cîntăreața cheală).

Mihail Sadoveanu (n. 5 noiembrie 1880, Pașcani - d. 19 octombrie 1961, București) a fost un scriitor, povestitor, nuvelist, romancier, academician și om politic român. Este considerat unul dintre cei mai importanți prozatori români din prima jumătate a secolului XX. Opera sa se poate grupa în cîteva faze care corespund unor direcții sau curente literare dominante într-o anumită epocă: o primă etapă sămănătoristă, cea de început, a primelor încercări, nuvele și povestiri, o a doua mitico-simbolică, din perioada interbelică (reflectată în romane precum „*Creanga de aur*” sau „*Divanul persian*”, precum și o ultimă fază care corespunde realismului socialist, în acord cu perioada socialist-comunistă la care Sadoveanu va adera ideologic.

articol de Chiorescu Valeria, cl. X-a

Tineri și ingenioși

Jocul „Ce? Unde? Când?” constituie principala activitate a membrilor Clubului Moldovenesc de Jocuri Intellectuale (în continuare CMJI). Acesta constituie varianta adaptată a unui joc televizat apărut în Uniunea Sovietică și intitulat „Chto? Gde? Kogda?”

La jocul „Ce? Unde? Când?” participa echipe formate din câte 6 jucători, care trebuie să răspundă la întrebări de inteligență, logică, erudiție și perspicacitate. Întrebările sunt citite de către un prezentator pentru toate echipele concurente simultan.

De regulă:

- pentru fiecare întrebare se oferă un minut de gândire și discuții în sînul echipei;
- răspunsurile se dau în scris pe foițe unui juriu care decide asupra corectitudinii acestora;
- pentru fiecare răspuns corect echipele cîștigă 1 punct;
- un set de întrebări cuprinde de la 36 pînă la 50 de întrebări, împărțite pe runde cu pauze între ele;
- cîștigătoare devine echipa care acumulează cele mai multe puncte, adică răspunde la cele mai multe întrebări;

Sunt permise și sunt curente adaptări ale regulilor generale expuse mai sus, în dependență de formatul competiției. Toate aceste schimbări sunt anunțate înaintea concursului.

CMJI organizează o serie de competiții la jocul „Ce? Unde? Când?”:

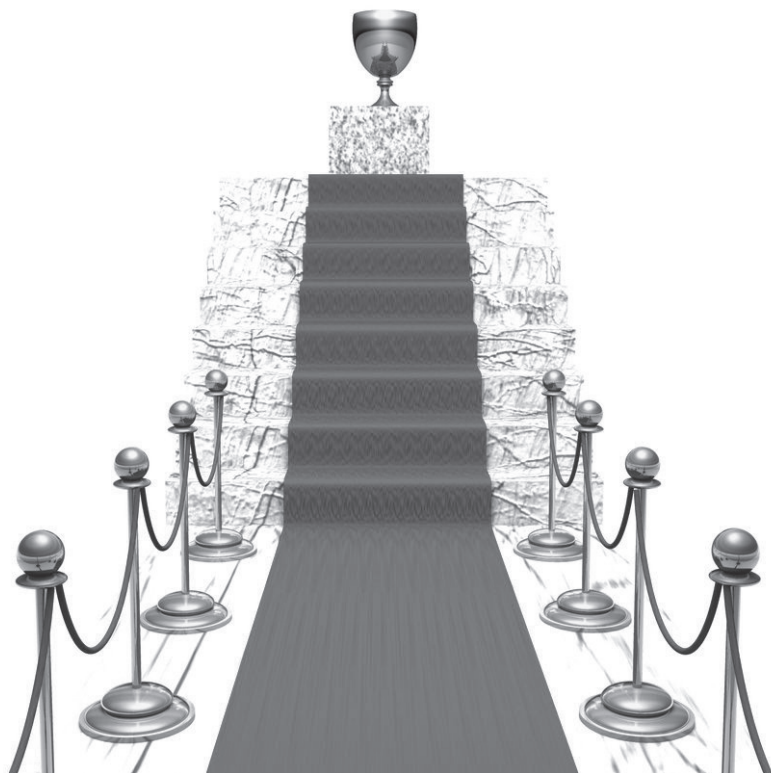
Campionatul „Ce? Unde? Când?” este cea mai importantă competiție a Clubului. Campionatul se desfășoară de două ori pe an, toamna și primăvara. La finele Campionatului se stabilește Campioana Clubului. În Campionat, echipele sunt împărțite în trei niveluri valorice – Diviziile (nivelul III), Ligile (nivelul II) și Superliga (nivelul I).

Cupele „Ce? Unde? Când?” – sunt competiții de o durată mai scurtă, de obicei constituite dintr-una sau două etape. Cele mai importante Cupe sunt *Campionatul Moldovei* (o competiție bilingvă, română-rusă, care are loc

în fiecare primăvară și este organizată în comun cu Clubul „Integra”) și *Maratonul*, care are loc la sfîrșit de fiecare Campionat. Între două ediții ale Campionatului, adică în intersezon, se organizează Cupe de Vară și Cupe de Iarnă. Fiecare echipă a CMJI poate iniția și petrece o Cupă. În baza rezultatelor competițiilor la „Ce? Unde? Când?” se alcătuiește ratingul echipelor.

Anul acesta se desfășoară Campionatul CUC XXIII la care participă echipele liceelor din Republica Moldova, cît și din România. Cîștigătoarea Campionatului CUC XXII (2012-2013) este echipa „Delta” din Anenii Noi.

articol realizat de Alexandru BRĂTESCU, cl. IX-a

P A G I N A P R O F E S O R U L U I

IQ vs IE ?!

„Ce se predă în școli generației de azi va determina cum va arăta societatea în viitor.” (Abraham Lincoln)

O concepție îngustă asupra inteligenței consideră că IQ este un dat genetic care nu se poate schimba prin experiența de viață și destinul nostru este stabilit de aceste atitudini. Ce anume face ca persoane cu IQ ridicat să se descurce mediocru dacă nu chiar să eșueze lamentabil, în timp ce persoane cu IQ moderat să se descurce surprinzător de bine. Răspunsul poate să constea într-un set de abilități numite inteligențe emoționale, care includ autocontrolul, zelul, tenacitatea, capacitatea de motivare, autoconstrângerea, empatia.

Cum ne formează „lecțiile emoționale” primite în școală pentru a fi cât mai apți să ne gestionăm emoțiile în viață?

Un număr din ce în ce mai mare de psihologi – între care E.L.Thorndike, H.Gardner, P.Salovey au ajuns la o concluzie că IQ care se referea la o bandă îngustă de abilități lingvistice și matematici, nu asigură în mod direct nici măcar succesul în clasă și cu atât mai puțin în viață.

AUD apoi UIT,
VĂD și ÎMI AMINTESC,
APLIC și ÎNȚELEG.

Este știut faptul că se memorizează 10% din informația citită, 20% - din cea auzită, 30% - din informația văzută, 50% - din cea văzută și auzită, 70% - din informația auzită, apoi expusă și 90% se memorizează, pe o perioadă îndelungată de timp, informația pe care o demonstrăm, o explicăm prin prisma propriilor emoții, trăiri.

Spre deosebire de inteligența academică, care a fost studiată de peste o sută de ani pe sute de mii de subiecți, inteligența emoțională (IE) este un concept relativ nou. IE este un concept extrem de mediatizat în occident, supus unor numeroase controverse între recunoscuți specialiști din diverse domenii. IE joacă un rol deosebit de important și uneori chiar mai important decât inteligența academică.

IQ nu poate fi modificat prin educație sau experiența de viață, pe când un număr de competențe emoționale cruciale pot fi învățate și dezvoltate în școală.

IE cuprinde abilități grupate în 5 domenii:
cunoașterea emoțiilor;
gestionarea emoțiilor;
automotivarea;
identificarea emoțiilor la alții;
stabilirea relațiilor.

Componentele sunt legate între ele într-un mod complex – capacitatea de a folosi eficient oricare dintre ele este legată de gradul în care posedăm una sau mai multe dintre aceste elemente.

„Non scholae, sed vitae discendum.”

Cu părere de rău, școala se concentrează pe abilități academice, ignorând inteligența emoțională – acel set de trăsături care contează enorm în viața personală și care nu ne marchează destinul.

Sunt multe dovezi care conduc la ideea că persoanele capabile din punct de vedere emoțional – care își cunosc și gestionează bine emoțiile, care pot citi și face față emoțiilor altora – sunt avantajate în orice domeniu de viață.

Încurajând copii să-și dezvolte o gamă largă de abilități pe care se vor baza apoi în viața adultă, școala ar furniza o educație a competențelor de viață. În fiecare dintre noi se întrepătrund inteligența emoțională cu cea academică în proporții diferite, totuși cea emoțională contribuie cu mai multe trăsături și aspecte la portretul individual al unei persoane.

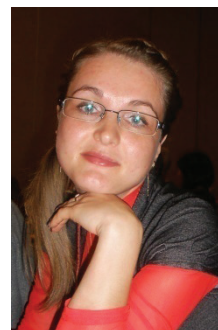
IE redefineste imaginea despre lume și om. IQ crește dacă se dezvoltă IE. Acestea depind una de alta în proporție de 20% la 80% și asigură reușita școlară, cât și succesul în viață.

Romancierul Ernest Hemingway descrie ceea ce este necesar prin următoarea expresie: „eleganță sub presiune”. Ea sintetizează ce admira acesta cel mai mult la eroii săi – deși, din păcate, când presiunea din viața sa l-a copleșit și nu a mai putut să se descurce cu eleganță, el s-a sinucis.

Indiferent că este vorba de IQ sau IE, rolul profesorului este foarte important. Suntem alcătuiți, în ceea ce privește IE, dintr-o combinație de trăsături puternice, problema este, cum va fi echilibrată până la urmă această combinație și cum ne va influența viața – în bine sau în rău. Educația centrată pe elev îi orientează pe aceștia în trecerea de la o motivație extrinsecă (IQ) la una de natură intrinsecă (IE) în învățarea școlară, prevenind astfel cazurile de eșec la învățatură și de sporire a reușitei școlare.

Rămîne să medităm asupra „Cum ar fi școlile în care învață copiii noștri, dacă profesorii ar pune accent pe dezvoltarea IE?”

Marina LUNGU,
profesoară de limba și literatura română

O viață nu costă nimic, nimic nu costă cît o viață

A trăi înseamnă să visezi și să speri. De fapt, fiecare viață este un miracol, un miracol ce trebuie prețuit chiar și atunci cînd ai de înfruntat o problemă și speranțele acesteia devin îngrozitoare.

„Nu ne naștem pentru că suntem sortiți morții, ci destinați vieții.”, scria Hannah Arendt, gînd, însă, care pare dezmințit de o realitate înfiorătoare: răspîndirea suicidului; mai mulți morți decît omuciderile și războaiele actuale la un loc, așa cum relevă Asociația mondială pentru prevenirea suicidului (IASP). Pe data de 10 septembrie în toată lumea s-a celebrat Ziua Mondială pentru Prevenirea Suicidului, o zi împotriva singurătății, împotriva unei lumi ce nu este capabilă să stea în preajma celor însingurați ori să îi îngrijească pe cei care suferă de depresie.

O viață trebuie trăită din plin, trebuie accentuat fiecare moment frumos, cît de mic n-ar fi, pentru a o putea suporta. Dacă te gîndești numai la regrete și diferite probleme, disperarea își adînește spinii în sufletul tău rătăcit și atunci pierzi totul într-o clipire. Se cunoaște faptul că omul este cel mai sensibil organism și prin urmare nu costă nimic să-l distrugi, ci costă mult mai mult să construiești totul din nou pas cu pas. Viața nu are preț, ba poți s-o cumperi, nimic pe pămînt nu costă mai mult decît o viață, decît această „valoare supremă”. Este ceva unic ce ți se oferă doar o singură dată, ai o singură șansă de care trebuie să profiți.

Astăzi suicidul este o patologie socială bazată pe catastrofism, care nu vede altă cale de scăpare decît cenzura și fuga, fără o adevărată abordare a problemelor.

De fapt, la nivel social, s-a încetățenit acel raționament irațional („dacă mi se întîmplă aceasta, viața nu mai are sens”, ori „dacă mi se întîmplă aceasta, mă vor urî toți”) pe care Albert Ellis, psiholog american, îl pune la rădăcina atîtor patologii mentale. Însă ceea ce într-o vreme era patologia individului, astăzi este o patologie socială: trăim într-o societate bolnavă; boala este disperarea, iar cînd totul este cenușiu, alegerile nu mai par a fi libere.

Uneori ni se pare că viața este un NIMIC, că ne împiedică în toate, ne distruge, dar, de fapt, toate aceste obstacole sunt menite de a ne întări, de a ne da acea învățătură, de a ne face să luptăm, pentru că din greșeli învățăm. Fără aceste dificultăți ar fi totul prea simplu și vom fi de fapt ca niște „analfabeți” pierduți în pustiu. Fiecare își alege drumul său, unii luptă și trăiesc, iar alții se plîng și pleacă. Însăși faptul că ne-a fost oferită viața, există un motiv de a o interpreta pînă la capăt cumsecade, oricît de greu n-ar fi. Oricum totul este în mîinile noastre, de aceea acestea nu trebuie lăsate în jos pentru că scena odată părăsită este de nereîntors. Persoana ce și-a jucat rolul perfect, și-a îndeplinit misiunea, poate fi considerat un om împlinit și fericit care a trecut prin toate cîte i-au fost scoase în cale. Viața e ca o floare colorată pe un fundal sumbru, întunecat oferită NOUĂ. Nimic nu valorează cît o viață și odată adoptată, din păcate, decizia de a da înapoi este indiscutabilă.

Și mai rezultă și că obligația societății este aceea de a preveni, așa cum specifică OMS, și nu de a deschide larg ușile, dînd din umeri, autorizînd suicidul.

Articol de Diana CRISTEA, cl. IX-a

CREAȚIILE ELEVILOR

CU PENIȚA CA SIDEFUL...

Destinul nu depinde de întâmplare, ci de alegere.

„Dintre toate cuvintele triste, pronunțate sau scrise, cele mai triste sunt acestea: s-ar fi putut întâmpla...”
(John Whittier)

Privind în trecut suntem ca niște zei, pentru că nici ei ca și noi nu-l pot schimba. Însă privind în trecut ne putem cunoaște destinul. DEX-ul definește cuvântul „destin” ca fiind o forță supranaturală care determină în mod irevocabil cursul evenimentelor. Aici îmi amintesc de întrebarea renumită din filmul științifico-fantastic „Matricea/Matrix”, adresată personajului principal Neo: „– Crezi în destin? – Nu. – De ce? – Pentru că nu-mi place ideea că viața mea e controlată.”

Cu toate acestea, în toate timpurile, oamenii preferau să explice unele situații din viața lor prin faptul că „așa a fost să se întâmple”. Și ce rol au coincidențele, visele, cărțile Tarot, presimțirile în viața noastră? Se spune că soarta e în mâinile noastre ... poate e vorba de chiromanție, ... dar poate ... anume noi suntem stăpînii vieții? Astăzi te afli în locul în care te-au adus gândurile din trecut, mâine vei fi acolo unde te vor aduce gândurile din prezent. Important e să visăm, să mergem cu încredere în direcția visurilor noastre, să ne trăim viața așa cum ne-o imaginăm. Cu toate că trăim în rutină, și poate nu fiecare zi e perfectă, dar în fiecare zi putem observa un mic miracol. O fotografie, un cuvînt, un zîmbet, un cîntec ce îți poate schimba radical dispoziția, atitudinea și viziunea. Fericirea te găsește atunci cînd deja nu o mai cauți. Iubirea te cuprinde atunci cînd nu o mai aștepti. Se spune că totul se întâmplă cu un motiv. Chiar și persoanele destinate să se întâlnească, se vor întîlni exact cînd trebuie. Toate la timpul lor. Deși nouă ne place să grăbim evenimentele și nu savurăm clipa ... trecutul și viitorul sunt incerte. Doar prezentul este neîndoielnic. De aceea prefer să nu mă gîndesc la problemele din viitor care ar putea sau nu ar putea fi. William McFee spunea: „Dacă soarta înseamnă să pierzi, acordă-ți cel puțin prilejul unei lupte pe cînte.” Nu e tîrziu niciodată să încercăm și să învățăm. Poate că fericirea noastră nu depinde de ceea ce ne hotărăște destinul, dar depinde de ceea ce suntem, de individualitate. Să nu ne fie trist, să nu regretăm că ceva nu s-a întîmplat așa cum ne-am dorit, poate că am avut noroc că nu a fost mai rău. Să nu ne fie frică să visăm. „Aspirațiile tale sunt posibilitățile tale” spune Samuel Johnson. Nu contează unde ne aflăm, ci încotro ne îndreptăm. Deci dacă vom gîndi pozitiv se vor întîmpla lucruri pozitive. De tristețe mai bine să tăcem. Hai să mergem înainte cu zîmbetul pe față, căci viața e frumoasă și lucrurile bune vin în întîmpinarea noastră. Nu-i nici o îndoială că vom reuși!

Eseu de Ana CUCEREAVÎI, cl. XII-a

C R E A Ț I I L E E L E V I L O R

Despre tristețe...

- Ce simți?
- Durere.
- Unde?
- Peste tot.
- De ce?
-

Merg pe stradă, mă uit împrejur cu-n zîmbet pînă la urechi, dar observ doar oameni triști cu ochii în pămînt, cu expresiile fețelor ciudate, de parcă viața-i pe sfîrșite, de parcă norii au căzut peste ei, de parcă ploaia nu se mai oprește. Unii dintre ei ar răspunde la întrebarea: „Ce ai pățit? De ce ești trist?” cu „Azi e luni.” sau „M-am certat cu iubitul/iubita, cu prietenii, părinții.” Sau „S-au scurtat vacanțele.” și multe alte răspunsuri lipsite de cuget. Și ce dacă azi e luni? Săptămîna viitoare tot luni va fi, peste una tot luni va fi. Vor apărea și dispărea emoții, vor avea loc noi începuturi, noi încercări, speranțe.

Și ce dacă te-ai certat cu cineva? Fără certuri n-ar mai exista înțelegere, împăcări. Fără greșeli n-ar mai fi viață. Cuvintele dure sunt cele care ne pun pe picioare, care ne ajută să devenim mai buni, să ne dorim mai mult. Și ce dacă s-au scurtat vacanțele? Spune mulțumesc că măcar le ai, una, două, cinci zile, cîte n-or fi.

Oamenii sunt triști, din motive banale, neînțelese. Dacă ar fi să deschidă ochii și să privească lumea înconjurătoare, ei ar vedea doar o lume nedreaptă, ireală, ar vedea ochi dulci-amărui, care știu doar să privească pămîntul, care știu doar să picure.

De ce să irosim timpul privind țărîna, cînd putem admira cerul și stelele?

De ce să ne gîndim la atîtea lucruri negative, cînd putem să ne bucurăm din plin de viață?

Tristețea apare și dispare ... și iar apare ... și iar dispare...

Dar viața doar apare și dispare.

Plîngem des, trăim doar o dată.

Ce vreau să vă spun este: fiți mai buni, priviți lumea cu alți ochi, transformați un zîmbet trist într-unul vesel, trăiți orice moment al vieții cu bucurie, cu speranța de a face lumea mai frumoasă, mai însorită, mai bogată!

Eseu de Victoria ALEXEI, cl. IX-a

C R E A Ț I I L E E L E V I L O R

Odă liceului

Te preamărim o scump și drag liceu,
Te preamărim cu inima fierbinte,
Tu să rodești tot veac de veac mereu
Și să-nflorești tot falnic înainte.

Să-nmugurești ca plopul primăvara,
Și rezistent să fii ca bradul iarna,
Tu fii, liceu, același, cum te știu eu,
De cum venii prima dată în acest liceu.

Rămii Liceule! același, rămii, nu te schimba.
Te proslăvim pe tine pentru căldura ta.
Îți mulțumim din suflet pentru frumos proces,
De învățare bună-n liceul „Pro Succes”.

(Mihaela BURLACU, cl. IX-a)

Albinuța

Albinuța hărnicuță
A colindat toată luncuța.
Cînd coala, dă de-o floare,
În mijloc cu galben soare,
Cu albe, gingașe petale.

În ea ceva se mișca,
Dar nu pricepea,
Cînd s-a uitat mai bine
Erau numai albine.

Toamna

Toamnă, tomniță,
Dulce domniță,
Ai sosit în țară
Mîndră și ușoară.
În țară ai intrat
Și totul ai schimbat:
Zilele ai micșorat,
Păsărele ai alungat,
Frunzele ai ruginit,
Cîmpurile-ai aurit.

(Nicoleta-Paula MOLOȘAG, cl. V-a)

B I B L I O T E C A R E V I S T E I

CULTIVAREA LIMBII ROMÂNE

	CALCHIERI	VARIANTA CORECTĂ
1.	Ne-am isprăvit cu ordinea de zi;	Am scos-o la capăt/Am terminat-o cu ordinea de zi;
2.	Interesant, cum se privește toată ciorovăiala	Cum arată ciorovăiala noastră dintr-o parte;
3.	Gătița noastră de a asigura cadrul legislativ necesar;	Gradul/ nivelul de pregătire, pregătirea;
4.	Să rugăm musafirii de la Consiliul Europei să mai intre pe la noi;	Să rugăm musafirii de la Consiliul Europei să mai treacă pe la noi/ să vină;
5.	Toate acestea s-au întâmplat nu mai departe decât ieri;	Chiar ieri;
6.	Să nu mai lungim vorba;	Să nu mai întindem vorba;
7.	Dați să ne rotunjim;	Hai(deți) s-o terminăm, e timpul s-o încheiem (aici);
8.	Am să fiu mai scurt;	Am să fiu mai concis, mai laconic, mai succint;
9.	La mine-i tot; Am finisat;	Nu mai am nimic de adăugat;
10.	La mine nu se primește;	Mie nu-mi reușește/iese nicidecum;

Sursă: Nicolae Mălcaș – *De la grotesc la sublim.*
Selectat de Valeria CHIORESCU, cl. X-a

Ș T I A M Ș I E U C Ă . . .

Ești ceea ce măninci

O intuiție uimitoare a generațiilor trecute este acum confirmată de științele nutriționiste. Acestea au arătat că ceea ce s-a numit cândva doctrina semnăturilor era în mod uimitor foarte corect. Acum, aceasta afirmă că mîncarea integrală are un tipar care se aseamănă cu un organ din corp sau cu o funcție fiziologică și că acest tip acționează ca un semnal sau ca un semn, în funcție de beneficiul pe care mîncarea îl oferă consumatorului. Iată doar cîteva exemple:

O roșie are patru compartimente și este roșie. Inima este roșie și are patru camere. Toate studiile arată că roșiile sunt într-adevăr hrana pură pentru inimă și sînge.

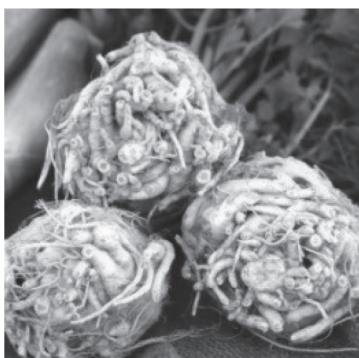
Boabele de fasole chiar vindecă și ajută la menținerea funcției rinichilor și, da, arată exact ca și rinichii.

O felie de morcov se aseamănă cu ochiul uman. Pupila, irisul și liniile radiale arată exact ca ochiul uman... și, da, știința demonstrează acum că morcovii măresc considerabil fluxul sanguin către ochi și funcția acestora.

Nucile au forma creierului uman. Ele sunt foarte folositoare pentru dezvoltarea atenției, memoriei și a o mai bună funcționare a creierului.

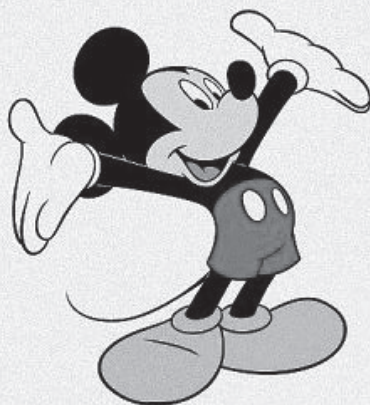

Țelina, rubarba și alte legume arată exact ca oasele. Aceste alimente ținesc în mod special duritatea oaselor. Oasele sunt 23% sodiu, iar aceste alimente au 23% sodiu. Dacă nu avem destul sodiu în alimentație, organismul și extrage din oase, făcîndu-le friabile. Aceste alimente completează nevoile corpului nostru.

articol de Daniel MUNTEANU, cl. X-a

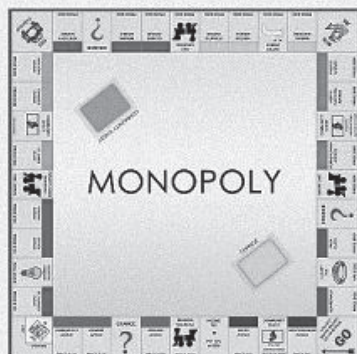
HABAR N-AVEAI CĂ...

Habar n-aveai
că...

*...Walt Disney, creatorul lui Mickey Mouse,
se temea de soareci.*

Habar n-aveai
că...

*...cea mai lungă partidă de Monopoly
a ținut 70 de zile.*

Habar n-aveai
că...

*...dreptacii trăiesc, în medie, cu 9 ani
mai mult decât stângacii.*

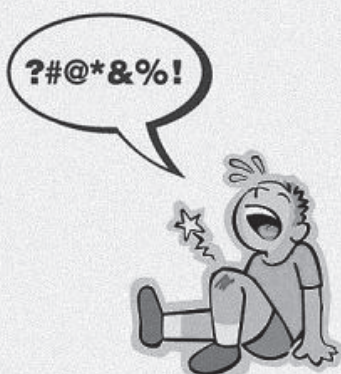
HABAR N-AVEAI CĂ...

Habar n-aveai
că...

...anual, nucile de cocos omoară mai mulți oameni decât rechinii.

Habar n-aveai
că...

...înjuratul atunci când te lovești reduce durerea cu până la 50%.

Habar n-aveai
că...

...pneumonoultramicroscopicsilicovolcaniconioza are 44 de litere și este cel mai lung cuvânt al limbii române.

HABAR N-AVEAI CĂ...

Habar n-aveai
că...

*...un telefon modern are mai multă putere decât
avea NASA în 1969 când a trimis
doi astronauți pe Lună*

Habar n-aveai
că...

...98% din adolescenți își mint părinții.

Habar n-aveai
că...

*...în timp ce mint, oamenii au tendința să
se uite în sus și în partea stângă.*

The background is a vibrant blue with a complex geometric pattern. It features various shades of blue, from deep navy to bright cyan. Overlaid on this are numerous translucent shapes: circles of different sizes, some with bright white highlights, and sharp, angular polygons. Thin, light-colored lines crisscross the background, creating a sense of depth and movement. The overall effect is modern and festive, suitable for a holiday-themed card.

În pragul sărbătorilor creștine, când colindul își pornește drumul său de belșug și veselie, când lumina ne pătrunde în suflet pentru clipa cea de taină, Vă urăm fericire și sănătate, multe bucurii și împliniri, gânduri bune și armonie deplină.

Crăciun Fericit! și La Mulți Ani!

Cu mult drag și respect echipa L.T. Pro Succes